

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum auaritia sit speciale peccatum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

peccata mortalia, in quantum homo propter bonum temporale contemnit æternum.

Ad tertium dicendum, quod inclinationes naturales sunt regulandæ secundum rationem, quæ principatum tenet in natura humana. Et ideo quamuis senes propter naturæ defectum avidius exteriorum rerum inquirent subsidia, sicut & omnis indigens quarit suæ indigentia supplementum: non tamen à peccato excusantur, si debitam rationis mensuram circa diuitias excedant.

ARTIC. II.

597 *Vtrum auaritia sit speciale peccatum?*

Inf. ar. 5. ad 2. Q. 1. q. 63. a. 2. ad 2. Q. 2. dist. 21. exp. li. fin. Et ma. q. 8. a. 1. ad 2. l. 3. ca. 17. circa me. to. 1. a. 6. ad 3. l. 10. c. 1. cir me. l. 9. prac. a. 2. ad 2.
AD secundum sic proceditur. Videtur, quod auaritia non sit speciale peccatum. Dicit enim *† August. in lib. de Liber. arb.* Auaritia, quæ Græcè philargyria dicitur, non in solo argento, vel in nummis, sed in omnibus rebus quæ immoderate cupiuntur, intelligenda est. Sed in omni peccato est cupiditas immoderata alicuius rei: quia peccatum est, spreto bono incommutabili, bonis commutabilibus inhærere, ut supra * habitum est. Ergo auaritia est generale peccatum.

† 2. Preterea, Secundum † Isidor. in lib. Etymol. me. to. 1. a. 2. q. 71. a. 6. ad 3. l. 10. c. 1. cir me. l. 9. prac. a. 2. ad 2.
¶ 2. Preterea, Secundum *† Isidor. in lib. Etymol. me. to. 1. a. 2. q. 71.* Auarus dicitur quasi avidus æris, id est, pecuniæ. Unde & in Græco auaritia philargyria nominatur, id est, amor argenti. Sed sub argento, per quod pecunia significatur, significantur omnia bona exteriora, quorum pretium potest numismate mensurari, ut supra habitum est. Ergo auaritia consistit in appetitu cuiuslibet exterioris rei. Ergo videtur esse generale peccatum.

* Est ex Aug. in li. de spi. et lit. ra. c. 4. a me. 20. 3.
¶ 3. Preterea, Super illud ad Rom. 7. Nam concupiscentiam nesciebam, &c. dicit * Glossa, Bona est lex, quæ dum concupiscentiam prohibet, omne malum prohibet. Videtur autem lex specialiter prohibere concupiscentiam auaritiæ. Unde dicitur Exodi 20. Non concupisces rem proximi tui. Ergo concupiscentia auaritiæ est omne malum. Et ita auaritia

ritia est generale peccatum.

SED contra est, quod ad Rom. 1. Auaritia connume-
ratur inter alia specia peccata, vbi dicitur, Repletos
omni iniquitate, malitia, fornicatione, auaritia, &c.

RESPONDEO dicendum, quod peccata fortium-
tur speciem secundum obiecta, vt supra * habitum est: 1. 2. q. 72.
ar. 1.
obiectum autem peccati est illud bonum, in quod
tendit inordinatus appetitus. Et ideo vbi est specialis
ratio boni, quod inordinate appetitur, ibi est specia-
lis ratio peccati. Alia autem est ratio boni vtilis, &
boni delectabilis. Diuitie autem secundum se ha-
bent rationem vtilis. Ea enim ratione appetuntur,
in quantum in vsum hominis cedunt. Et ideo specia-
le quoddam peccatum est auaritia, secundum quod
est immoderatus amor habendi possessiones, quæ no-
mine pecunie designantur: ex qua sumitur auaritiæ
nomen. Verum quia verbum habendi secundum
primariam impositionem ad possessiones pertinere
videtur, quarum sumus totaliter domini, ad multa
alia deriuatur, (sicut dicitur homo habere sanitatem,
uxorem, vestimentum, & alia huiusmodi, vt patet in
prædicamentis): per consequens etiam & nomen aua-
ritiæ ampliatum est ad omnem immoderatum appe-
titum habendi quancumque rem: sicut * Greg. dicit ho. 16. in
Ex. inter
in quadam Homil. quod auaritia est non solum pecu-
niæ, sed etiam scientiæ & altitudinis, cum supra de princ. &
med.
bitum modum sublimitas ambitur. Et secundum hoc
auaritia non est speciale peccatum. Et hoc etiam mo-
do loquitur * Aug. de auaritia in au&oritatem indu- * citata
in arg. 1.
ctæ. Vnde patet responsio Ad primum.

Ad secundum dicendum, quod omnes res exte-
riores, quæ veniunt in vsum humanæ vitæ, nomine pecu-
niæ intelliguntur, in quantum habent rationem boni
vtilis. Sunt autem quadam exteriora bona, quæ potest
aliquis pecunia consequi, sicut voluptates, & honores,
& alia huiusmodi, quæ habent aliam rationem appeti-
bilitatis. Et ideo illorum appetitus non proprie dicitur
auaritia, secundum quod est vitium speciale.

Ad

Ad tertium dicendum, quod glossa illa loquitur de concupiscentia inordinata cuiuscumque rei. Potest enim intelligi, quod per prohibitionem concupiscentiarum possessorum, prohibeantur quarumcumque rerum concupiscentiarum, quæ per res possessas haberi possunt.

ARTIC. III.

Utrum auaritia opponatur liberalitati?

398

*Su. 9. 107
a. 2. co. et
9. 118. a.
5. ad 3.
Et ma. 9.
12. ar. 9.
ad 10. Et
4. Eth. le.
4. per 10.
Et le. 5.
fn.
* ho. 6. ex
varijs in
Matt. 10.
eis post
me. 10. 2.
† l. 5. c. 1.
Et 2. 2. 5.
† l. 2. c. 7.
et l. 4. c. 1.
10. 5.
* l. 5. c. 1.
Et 2.*

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod auaritia non opponatur liberalitati. Quia super illud Matt. 5. Beati qui esuriunt, & sitiunt iustitiam*, Chrysofost. dicit, quod duplex est iustitia, vna generalis, & alia specialis, cui opponitur auaritia. Et hoc idem Philosophus ¶ dicit in 5. Ethic. Ergo auaritia non opponitur liberalitati.

¶ 2 Præterea, Peccatum auaritiæ in hoc consistit, quod homo transcendit mensuram in rebus possessis. Sed huiusmodi mensura statuitur per iustitiam. Ergo auaritia directe opponitur iustitiæ, & non liberalitati.

¶ 3 Præterea, Liberalitas est virtus media inter duo vitia contraria, ut patet per ¶ Philosophum in 2. & 4. Ethic. Sed auaritia non habet peccatum contrarium, & oppositum, ut patet per * Philosophum in 5. Ethicorum. Ergo auaritia non opponitur liberalitati.

SED contra est, quod sicut dicitur Eccl. 5. Auarus non implebitur pecunia; & qui amat diuitias, fructum non capiet ex eis. Sed non impleri pecunia, & inordinatè eas amare, est contrarium liberalitati, quæ in appetitu diuitiarum medium tenet. Ergo auaritia opponitur liberalitati.

RESPONDEO dicendum, quod auaritia importat immoderantiam quamdam circa diuitias dupliciter. Vno modo, immediatè circa ipsam acceptionem, & conseruationem diuitiarum, in quantum scilicet aliquis acquirit pecuniam vltra debitum, aliena surripiendo, vel retinendo: & sic opponitur iustitiæ. Et hoc modo